

دشت شیمبار از توابع بخش «چلو» شهرستان «اندیکا» خوزستان

امیرحسین غلامزاده نطنزی

استان خوزستان به دلیل همجواری با قله مرتفع زاگرس که سرچشمه رودهای بزرگ این استان است، با وجود گرمای طاقت‌فرسای تابستان، مناطق خوش‌آب و هوایی را در دل خود جای داده که بی‌تردید ساکنانش را از مسافت به مناطق شمالی بی‌نیاز می‌کند.

گرمای طاقت‌فرسا، شرجی، کم‌آبی و هر واژه دیگری را که بتوان با گرمای شدید قیاس کرد، همه را می‌توان با استان خوزستان مرتبط دانست. اما این همه واقعیت در مورد این خطه از کشور نیست. زیرا درست همان زمان که نمی‌توان گرمای طاقت‌فرسای روز در شهری مانند اهواز یا خرمشهر را تاب آورد، در ارتفاعات شرق و شمال‌شرق این

استان نه تنها نیازی به هیچ وسیله سرمایشی نیست، بلکه شاید در شب هنگام نیازمند وسایل گرمایشی هم باشید. منطقه‌ای بسیار خوش‌آب و هوا که در مرز سه استان خوزستان، کهگیلویه و بویراحمد و چهارمحال و بختیاری است و با وجود این که هر قسمت از کشور زیبایی خودش را دارد، اما دور از انصاف نیست اگر بگوییم مناظری از این منطقه کشور شاید در کل کشور برقیب است.

گزارش پیشرو به معرفی این منطقه از خوزستان اختصاص دارد که حتی مطالعه آن در این گرمای طاقت‌فرسا می‌تواند قدری از شدت گرمای این استان بکاهد. هرچند بیشتر مردم استان خوزستان از مناطق ییلاقی این استان اطلاع کافی دارند، اما این نگارش برای کسانی است که زیبایی‌ها و شگفتی‌های طبیعت ایران را مختص به سه استان شمالی می‌دانند.

دشت شیمبار در دامنه کوه «دلا» قرار دارد. چشمه‌های متعدد، آبشارهای زیبا، شط شیمبار و جنگل‌های پوشیده از درختان بلوط، بادام، بوته‌های وحشی، انواع قارچ و مرکبات، انگور کوهی، توت، انار و سیب، از جلوه‌های بی‌نظیر طبیعت در این منطقه هستند

دشت شیمبار، بهاری شیرین در دل تابستان

یکی از مسیرهای رهایی از گرمای خوزستان از شهر «مسجدسلیمان» می‌گذرد. گرچه مسجد سلیمان در فصل تابستان گرمای شدیدی دارد، اما با عبور از این شهر به سمت مناطق کوهستان بختیاری و شهرکرد، می‌توان شاهد جنگل‌های وسیع بلوط در دامنه‌های زاگرس بود. «دشت شیمبار» یکی از این مناطق بکر است که تماشای زیبایی‌های آن یکی از شگفتی‌های خوزستان است. این منطقه سرسبز با چشمه‌ها، آبشارها و جنگل‌های مخمل‌پوش خود، بسیاری از گردشگران را در فصول مختلف سال به خود فرامی‌خواند.

دشت شیمبار از توابع بخش «چلو» شهرستان «اندیکا» است که بیش از ۵۰ هزار هکتار مساحت دارد. دشت شیمبار که با نام «شیرین بهار» نیز شناخته می‌شود، یکی از جذاب‌ترین مقاصد طبیعت‌گردی و جاهای دیدنی مسجد سلیمان است. این محوطه سرسبز از یک طرف در دامنه کوه «دلا» قرار دارد. چشمه‌های متعدد، آبشارهای زیبا، شط شیمبار و جنگل‌های پوشیده از درختان بلوط، بادام، بوته‌های وحشی، انواع قارچ و مرکبات، انگور کوهی، توت، انار و سیب، از جلوه‌های بی‌نظیر طبیعت در این منطقه هستند. پوشش گیاهی دشت شیمبار شامل درختان بلوط، بادام کوهی، مهلو، ارزن، افرا، اسفندان، بنه، کلخنگ و جاز است. همچنین دشت جنگلی شیمبار درختان خودرویی مانند توت، سیب، انگور و انجیر دارد.

در گذشته انواع خرس، گرگ، کفتار، گله‌های گراز و پرندگان شکاری مانند عقاب و کرکس در دشت شیمبار زندگی می‌کردند؛ به نحوی که هر کسی جرات ورود به قلب جنگل شیمبار را نداشت. اما متأسفانه امروزه به دلیل شکار غیرقانونی، چرخه اکوسیستم منطقه با مشکل مواجه شده و اگرچه هرزگاه گزارش‌های محلی از دیده شدن خرس و برخی جانوران دیگر شنیده می‌شود، اما حیات وحش منطقه از وضعیت چندان مناسبی برخوردار نیست.

مسیر مسجد سلیمان به شهرکرد که درست از وسط دشت شیمبار می‌گذرد با

آب و هوای خنک کوهستانی در فصل تابستان یکی از مسیرهای ییلاقی استان خوزستان است که در ادامه مسیر به «کوه‌رنگ»، در شهر «بازفت» و «صمصامی» می‌توان زیبایی خیره‌کننده رودخانه بازفت به عنوان یکی از شاخه‌های اصلی کارون را هم تماشا کرد.

این جاده مسیر باستانی کوچ ایل «هفت‌لنگ» بختیاری است. مردمان شیمبار و اطراف آن، ایلات کوه‌نشین بختیاری هستند که قرن‌ها به دامداری و کشاورزی در این منطقه مشغول بوده‌اند. این عشایر صنایع دستی و تولیدات دامی متعددی دارند، از جمله چوقابافی، گلیم‌بافی، قالب‌بافی، لباس‌های محلی، پنیر محلی، کره محلی، روغن محلی، کشک، قارا، عسل و نان تیری.

گردنه ایزه و دهدز

مسیر دیگری که می‌توان از طریق آن به کوهستان و هوای خنک در تابستان دست یافت، مسیر اصلی خوزستان به استان اصفهان است. مسیری که برای گذر از آن باید از شهر ایزه و درست در پای زاگرس مسیر را آغاز کرد. مسیری که یکی دیگر از سرشاخه‌های کارون از آن می‌گذرد. این مسیر بعد از آبرگیری سدهای کارون ۳ و ۴ و تشکیل دریاچه‌های آن که در برخی از قسمت‌ها کاملاً از روی دریاچه می‌گذرد به تنهایی جذابیت زیادی برای بینندگان ایجاد می‌کند.

«دشت سوسن» در ۳۵ کیلومتری شمال غربی شهرستان ایذه در بخش سوسن یکی از مقاصد و جاذبه‌های گردشگری استان خوزستان است. دشت تماشایی و سحرانگیز سوسن، از زیباترین مناطق طبیعی شهر ایذه است. جریان رود کارون، وجود چشمه‌های آب، تپه‌ها و ارتفاعات سرسبز، گونه‌های مختلف گیاهی از جمله درختان انار، بلوط، انجیر، بابونه، گل‌های نرگس و شقایق، جاذبه‌های تاریخی و روستاهای تماشایی دشت، سوسن را به نگین گردشگری ایذه تبدیل کرده است.

در دشت سوسن، رود خروشان کارون با عبور خود سرسبزی، پرآبی و حاصلخیزی را به این دشت هدیه بخشیده و آن را به دو بخش سوسن غربی و سوسن شرقی تقسیم کرده است که هر یک از آن‌ها زیبایی و طبیعت بکر خود را دارد. در دشت سوسن، رود خروشان کارون با عبور خود سرسبزی، پرآبی و حاصلخیزی را به این دشت هدیه بخشیده و آن را به دو بخش سوسن غربی و سوسن شرقی تقسیم کرده است که هر یک از آن‌ها زیبایی و طبیعت بکر خود را دارد. در این دشت روستاهای پلکانی و با معماری سنتی وجود دارد که برای رسیدن به آن‌ها باید از رود با قایق عبور کنید. مردمان روستاهای دشت سوسن بختیاری‌های مهربان و خون‌گرمی هستند که به دام‌پروری و کشاورزی مشغول هستند و محصولات چوبی و برنج کشت می‌کنند. قایق‌سواری، پیاده‌روی در طبیعت، روستاگردی و عکاسی از جمله تفریحاتی است که می‌توان در این مسیر از آن لذت برد.

شمال خوزستان هم ییلاقات مصفا دارد

آنچه که گفته شد در رابطه با طبیعت زیبای دو قسمت شمال‌شرقی و شرقی خوزستان بود، این در حالیست که سراسر این استان زرخیز، در هر فصل سال زیبایی‌ها و جاذبه‌های خیره‌کننده‌ای دارد که پرداختن به همه این موارد در یک گزارش نمی‌گنجد. با این حال صحبت از شهرهای «دزفول» و «اندیمشک» و جاذبه‌های طبیعت‌گردی آن در فصل تابستان اجتناب‌ناپذیر است. مثلاً آبشار شوی با حدود ۸۵ متر ارتفاع که یکی از بزرگ‌ترین آبشارهای ایران است، در این قسمت قرار دارد. این آبشار باشکوه، حدوداً ۱۰۰ کیلومتر با دزفول فاصله دارد. مسیر رسیدن به این آبشار آن‌قدر جذاب و تماشایی است که از دیدن آن سیر نمی‌شوید و دوست دارید مسیرتان همین‌طور ادامه داشته باشد. آبشار شوی به‌عنوان یکی از آثار ملی ایران نیز به ثبت رسیده است.

«دره کوه (کول) خرسون» دیگر جاذبه طبیعی و خوش‌آب و هوا به ویژه برای ورزش‌های آبی است. دره‌ای شگفت‌انگیز و عجیب که از فیلم‌های سینمایی بیرون آمده است. با برداشتن هر قدم در این دره اسرارآمیز

جلوه‌های خارق‌العاده و متفاوتی در جلوی چشمانتان نمایان میشوند. گاه راه عبور در این دره آنقدر باریک میشود که تنها امکان عبور یک نفر وجود دارد.

دیواره‌های دو طرف گاهی در بالای سرتان به هم میرسند و تنها روزنه باریکی از بالا دیده میشود و حالت ترسناکی به آن میدهد. این دره دیدنی در آخر به رود دز منتهی میشود و از آنجا بوسیله قایق یا با شنا کردن میتوانید خود را به خشکی برسانید. اگر به دنبال سفری ماجراجویانه و هیجان‌انگیز هستید کول خرسون بهترین گزینه است.

دریاچه «شهیون» هم در این منطقه قرار دارد که قطع به یقین یکی از زیباترین دریاچه‌های ایران است. این دریاچه فوق‌العاده دیدنی پشت دو کوه شاداب و تنگوان پدید آمده و چشمانداز بی‌نظیری را برای منطقه شهیون به ارمغان آورده است. این دریاچه برای تفریحات و ورزش‌های آبی از قبیل قایقرانی، اسکی و شنا بسیار مناسب است. همچنین وجود چند جزیره کوچک و بزرگ که روی آن‌ها پوشش جنگلی انبوه

دیده می‌شود، جلوه متحیرکننده‌ای به دریاچه بخشیده است. این دریاچه در ۲۳ کیلومتری شمال شرق اندیمشک، مجاور روستای پامنار قرار دارد.

دره «توبیرون» هم یکی دیگر از دیدنی‌های شگفت‌انگیز و بکر دزفول در فصول گرم سال است. این دره به واسطه هزاران سال فرسایش آبی حاصل از بارندگی‌های فصلی در قسمت‌های بالاتر و سرازیر شدن آب‌ها در کوه و تپه‌ها به وجود آمده است. وجود انبوه درختان انگور، انجیر وحشی، برگ‌های شاووشان، آبشارها و آبچکان‌ها، زیبایی فوق‌العاده‌ای به این دره داده که هر بیننده‌ای را محو زیبایی‌های این ناحیه می‌کند.

در فصول گرم سال با وجود گرمای بالای ۴۰ درجه در شهر دزفول در این دره می‌توانید از دمای زیر ۳۰ درجه با بادی خنک و هوایی مطبوع و دلپذیر لذت ببرید این دره دارای دو آبشار است که از جذابیت‌های خاصی میان گردشگران برخوردار هستند. «تو» در لهجه دزفولی به معنی «تب (گرم)» و «توبیرون» به معنای مکانی که گرما را از تن می‌زداید است. در فصول گرم سال با وجود گرمای بالای ۴۰ درجه در شهر دزفول در این دره می‌توانید از دمای زیر ۳۰ درجه با بادی خنک و هوایی مطبوع و دلپذیر لذت ببرید.

موارد فوق تنها معرفی بخشی از جاذبه‌های طبیعت‌گردی فصل گرما در خوزستان بود و این استان به دلیل مجاورت با رشته‌کوه‌های زاگرس از منابع بیشمار و زیبایی برخوردار است. منابعی که می‌توان گفت بخش زیادی از خوزستانی‌ها و استان‌های همجوار را از مسافرت‌های طولانی و پرهزینه به شمال کشور بی‌نیاز می‌کند.